

BERGSSTATEN

BESLUT

Sid 1(7)

2021-11-19

Dnr BS 210-378-2020

KOPIA

Luossavaara-Kiirunavaara AB
Box 952
971 28 LULEÅ

Medgivande till undersökningsarbeten inom och i anslutning till Kiruna tätort i Kiruna kommun, Norrbottens län

Beslut

Bergmästaren medger att Luossavaara-Kiirunavaara AB, 556001-5835, (hädanefter sökanden) får utföra undersökningsarbeten inom 30 meter från allmän väg eller sådan vägsträckning enligt fastställd vägplan eller från järnväg, inom 200 meter från bostadsbyggnad, inom 200 meter från kyrka, hotell, annan samlingslokal och undervisningsanstalt, inom 200 meter från industriell anläggning samt inom område med detaljplan enligt plan- och bygglagen inom ansökt område inom undersökningstillstånden Kiirunavaara nr 5, Kiirunavaara nr 6, Kiirunavaara nr 7, Kiirunavaara nr 9, Kiirunavaara nr 10, Kiirunavaara nr 11, Kiirunavaara nr 12, Kiirunavaara nr 13, Kiirunavaara nr 15, Lappmalmen nr 1, Lappmalmen nr 2, Lappmalmen nr 3, Luossavaara nr 1 och bearbetningskoncessionerna Kiirunavaara K nr 1, Kiirunavaara K nr 2, Kiirunavaara K nr 3, Kiirunavaara K nr 4, Kiirunavaara K nr 5, Luossavaara K nr 1 i Kiruna kommun i enlighet med vad som angetts i ansökan.

Medgivandet gäller från den dag då beslutet vunnit laga kraft till och med den 31 december 2025, dock inte längre än sökanden har undersökningstillstånd eller bearbetningskoncession i de delar av området där undersökningsarbete utförs.

Bakgrund

Ansökan

Sökanden har den 24 mars 2020 ansökt om bergmästarens medgivande enligt 3 kap. 7 § minerallagen (1991:45). Detta då sökanden avser att utföra undersökningsarbete inom 30 meter från allmän väg eller sådan vägsträckning enligt fastställd vägplan, inom 200 meter från bostadsbyggnad, inom 200 meter från kyrka, hotell, annan samlingslokal och undervisningsanstalt, inom 200 meter från industriell anläggning samt inom område med detaljplan enligt plan- och bygglagen inom ansökt område inom undersökningstillstånden Kiirunavaara nr 5, Kiirunavaara nr 6, Kiirunavaara nr 7, Kiirunavaara nr 9, Kiirunavaara nr 10, Kiirunavaara nr 11, Kiirunavaara nr 12, Kiirunavaara nr 13, Kiirunavaara nr 15, Lappmalmen nr 1, Lappmalmen nr 2, Lappmalmen nr 3, Luossavaara nr 1 och bearbetningskoncessionerna Kiirunavaara K nr

1, Kiirunavaara K nr 2, Kiirunavaara K nr 3, Kiirunavaara K nr 4, Kiirunavaara K nr 5, Luossavaara K nr 1 i Kiruna kommun, Norrbottens län.

Av ansökanshandlingarna framgår i huvudsak följande. Sökande planerar att utföra undersökningsarbete i form av prospekteringsborrningar under jord på ett djup om minst 300 meter under markytan och drivning av undersökningsorter på djup om minst 400 meter under markytan som sträcker sig genom deras undersökningstillstånd och bearbetningskoncession, enligt bilagd karta. Undersökningsarbetena beräknas avslutas senast den 31 december 2025.

Den borrhmetod som kommer att användas är s.k. kärnborrning. Metoden innebär att cylindriska provkärnor borrar ut ur berget med hjälp av en diamantförsedd borrhkrona. Borrkärnorna kommer sedan att tas om hand och analyseras avseende dess innehåll av mineral och dess övriga egenskaper. Kärnborrning är en borrhmetod som medför mycket begränsade bullernivåer och som inte heller medför sådana vibrationer som kan transporteras vidare i berggrunden och uppfattas på markytan, när dessa sker på de djup som ansökan avser. Det är sökandens bedömning att dessa arbeten kan ske helt utan påverkan på de intressen som finns på markytan inom området. I samband med ortdrivning kommer sprängämnen att användas för att bryta isär berget så att det sedan kan lastas ut med hjälp av lastmaskiner under jord. Det ska inte uteslutas att dessa sprängningar kan ge upphov till vibrationer som kan uppfattas på markytan ifall omgivningen är tyst. Men vid ortdrivning är den totala mängden sprängämnen som detonerar samtidigt endast en bråkdel av den mängd som förekommer vid malmbrytning och all sprängning kommer också att ske inom ordinarie tid för sprängning vid gruvan, på ett djup om minst 400 meter under markytan. Vibrationerna från sådana sprängningar har som mest uppmätts till mindre än en fjärdedel av tillåtet gränsvärde för vibrationer (riktvärdet 2 mm/s får inte överstigas i mer 10 % av fallen) enligt gällande miljövillkor för gruvverksamheten vid Kiruna. Enligt sökandens bedömning kan även dessa arbeten utföras helt utan att detta medför några olägenheter av betydelse för boendemiljön och de övriga intressen som finns i det aktuella området.

För att kunna få bättre kunskap om de geologiska förutsättningarna inom undersökningstillstånden behöver sökanden genomföra mätningen inom 30 meter från allmän väg, inom 200 meter från bostadsbyggnad, inom 200 meter från kyrka, annan samlingslokal och/eller undervisningsanstalt, inom 200 meter från industriell anläggning samt inom område med detaljplan enligt plan- och bygglagen.

Övrigt

Trafikverket, Sametinget, Kiruna kommun, innehavare av berörda bostadsbyggnader, kyrka, hotell, annan samlingslokal och undervisningsanstalt samt industriella anläggningar har underrättats om ansökan och beretts tillfälle att inom viss tid yttra sig över denna.

Trafikverket har inkommit med ett yttrande och angett att de har inget att erinra mot ansökan.

Sametinget har inkommit med ett yttrande och i huvudsak framfört följande.

Arbetsplaneområdet ligger inom samebyar Gabna och Laevas samt berör riksintresse för rennäringen. Inom arbetsplaneområdet har även Kiruna Sameförening sin samlingslokal. Sametinget anser att samebyarna och sameföreningen i egenskap av ägare/innehavare av fastighet ska ha möjlighet att yttra sig. De anser att LKAB ska inhämta information och kunskap om den natur- och kulturmiljö som råder i området, om det finns några skyddsvärda miljöer och om det bedrivs annan näringsverksamhet. Det sker mycket kring Kiruna tätort och samebyarna är hårt trängda och renarnas passage, strövning och betesro påverkas negativt av varje åtgärd. Markerna krymper vilket får konsekvenser för samerna och den samiska kulturen, då förutsättningarna för den samiska markanvändningen försämras.

Kiruna kommun har inkommit med ett yttrande och i huvudsak framfört följande.

Kiruna kommun har ingen erinran mot medgivande till undersökningsarbeten, men vill lyfta fram kommunens intressen i området. Det är viktigt att störningar som buller och vibrationer till omgivningen minimeras. I området gäller kommunens översiktsplan, antagen 2018, samt fördjupad översiktsplan för Kiruna centralort, antagen 2014. Ett stort antal detaljplaner berörs också. Kommunen vill förtydliga att det är upp till sökanden att skaffa nödvändiga tillstånd och marklov som kan komma att behövas för åtgärden.

Till Bergsstaten har inkommit ett antal skrivelser med synpunkter på LKAB:s ansökan. De som har inkommit med dessa skrivelser är Robin Beckéus, Ester Rovaniemi, Malin Henriksson, Eva Kangas, Lena Roshed, Evgenia Belova, Ilma och Sören Sidér samt Per Nilsson och Anita Enmark.

Robin Beckéus har i huvudsak framfört följande. Han motsätter sig provborrning runt och i närheten av de byggnader han är ägare av. Orsaken till detta är den brist på hjälp från LKAB vid tidigare sprickbildning i fasaden på de bägge fastigheterna. Han vill att LKAB ska ersätta de skador som uppstått/uppstår på grund av undersökningsarbeten.

Ester Rovaniemi har i huvudsak framfört följande. Hon märker markrörelser och sprickbildning i Timmermannen 16, sprickor har uppstått i garagedelen. Hon vill att LKAB ska ersätta de skador som uppstått/uppstår på grund av undersökningsarbeten.

Malin Henriksson har i sin skrivelse gett uttryck för oro över en hög ljudnivå från undersökningsarbetena.

Lena Roshed har i huvudsak lämnat följande synpunkter på ansökan. Hon känner oro för förändringar i marken som kan göra skada på deras fastigheter. Hennes fastighet har bergvärme installerad. Förutsättningen för bergvärme är tillgång på vatten i borrhålet. Hon är undrande om det finns en plan för riskbedömning och ev. ersättning om något inträffar, exempelvis sprickbildning i fastigheten eller på upparten.

Evgenia Belova har i en skrivelse i huvudsak framfört följande. Hon känner stark oro för att vibrationer av borrning och ortdrivning i samband med undersökningsarbetet kan leda till att vatten- och avloppsnät förstörs.

Ilma och Sören Sidér har i en skrivelse motsatt sig borringar i närheten av deras fastighet. Orsaken till motsättningen är oro för vad borringarna kan innebära för deras fastighet i form av skador förorsakade av sättningar, etc i marken.

Per Nilsson och Anita Enmark har i en skrivelse i huvudsak framfört följande. De motsätter sig all gruvindustriell verksamhet inom stadsområdet, liksom all frids-, miljö-, liksom egendomsstörande och skadande verksamhet. Orsaken till detta är för att de anser att tillståndet i så fall står i strid med såväl gällande lagstiftning som med de riksdagsbeslut som är gällande för nu aktuellt område.

Sökanden har underrättats om dessa skrivelser och beretts tillfälle att inom viss tid yttra sig över dessa och i huvudsak framfört följande. Luossavaara-Kiirunavaara AB konstaterar att det finns farhågor hos sakägare i ärendet, om att de undersökningar som omfattas av ansökan kommer att medföra störningar och skador på deras fastigheter och byggnader samt på infrastrukturen i området.

Av denna anledning vill sökanden betona att de undersökningsarbeten som avses med ansökan kommer att äga rum på stort djup och att dessa inte är att förväxla med gruvverksamhet. I samband med ett ras i en undersökningsort är det i de allra flesta fall endast fråga om mindre ras, av enstaka stenar. I syfte att undvika att det uppstår sådana ras sker en succesiv förstärkning av ortens väggar och tak med bergbult och betong. Om det finns sprickor i berget kan raset fortsätta, men då rasmassor har en större volym än fast berg kommer ett sådant rasområde snabbt att fyllas igen, så att raset upphör. Det är bolagets erfarenhet från dess verksamhet i området att ett ras i en undersökningsort kan ha en påverkan på det ovanliggande berget, som sträcker sig maximalt tre gånger ortens takhöjd. Då det i förevarande fall är fråga om undersökningsorter med en takhöjd om sju meter och då all ortdrivning kommer att äga rum på ett djup om minst 400 meter under markytan, kan det inte härmed uppstå någon sådan påverkan på det ovanliggande berget, att de byggnader och den infrastruktur som finns i området kommer till skada.

Gällande frågan om buller ska återigen framhållas att all sprängning kommer att ske under ordinarie tid för sprängning i Kiirunavaaragruvan. Den totala mängden sprängämnen som detonerar samtidigt kommer endast vara en bråkdel av den mängd som förekommer vid malmbrytning. Enligt sökandens bedömning kan de sprängningar som fordras vid arbetet således genomföras utan att de medför några ytterligare bullerstörningar, som kan uppfattas på markytan.

Yttrandena och skrivelserna från Trafikverket, Kiruna kommun, Sametinget samt övriga sakägare kommer att sändas i sin helhet till sökanden kommer att sändas i sin helhet till sökanden.

Motivering

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 3 kap. 7 § minerallagen får undersökningsarbete inte utan medgivande av bergmästaren äga rum inom

1. område inom 30 meter från allmän väg eller sådan vägsträckning enligt fastställd vägplan, eller från järnväg, flygplats eller kanal som är upplåten för allmän trafik,
2. område inom 200 meter från bostadsbyggnad,
3. område inom 200 meter från kyrka, annan samlingslokal, undervisningsanstalt, hotell eller pensionat eller område inom 200 meter från vårdanstalt, elevhem eller liknande inrättning, om den är avsedd för mer än 50 personer,
4. område inom 200 meter från elektrisk kraftstation eller industriell anläggning, eller
5. område med detaljplan eller områdesbestämmelser enligt plan- och bygglagen (2010:900).

I fall som anges i första stycket 5 får medgivande inte lämnas i strid med planen eller områdesbestämmelserna. Om syftet med planen eller bestämmelserna inte motverkas, får dock mindre avvikelser göras.

Trots första stycket 2–4 får undersökning ske, om medgivande har lämnats av den som berörs av arbetet. I fall som anges i första stycket 2 ska medgivande lämnas av ägaren till byggnaden eller marken och den som har nyttjanderätt till den. I fall som anges i första stycket 3 och 4 ska medgivandet lämnas av ägare och nyttjanderättshavare.

Bergmästaren får förena sitt medgivande med villkor.

Bergmästarens bedömning

Bergmästaren bedömer att det undersökningsarbete som den sökanden beskriver kan utföras utan att detta medför någon påverkan av betydelse på vägar, bostadsbyggnader, kyrka, hotell, annan samlingslokal, undervisningsanstalt eller industriella anläggningar. Undersökningarna kommer att äga rum på ett djup om minst 300 meter under markytan. Av samma anledning kan undersökningsarbetena genomföras utan att det resulterar i en markanvändning som står i strid med den aktuella detaljplanen. De synpunkter som framförts föranleder ingen annan bedömning. Varken Trafikverket eller Kiruna kommun har heller inte invänt mot de planerade arbetena. Bergmästaren förutsätter att sökanden följer de instruktioner som framgår av Kiruna kommuns yttrande, i de fall där så fordras.

Mot denna bakgrund finner bergmästaren att medgivande enligt 3 kap. 7 § minerallagen kan lämnas avseende ansökt område inom undersökningstillstånden Kiirunavaara nr 5 - 7, Kiirunavaara nr 9 - 13, Kiirunavaara nr 15, Lappmalmen nr 1 - 3, Luossavaara nr 1 och bearbetningskoncessionerna Kiirunavaara K nr 1 – 5 samt Luossavaara K nr 1 i Kiruna kommun.

I övrigt noterar bergmästaren att synpunkter även lämnats in på arbetets utförande, vilket prövas inom ramen för arbetsplanen. Bergmästaren tar inte ställning till dessa synpunkter i detta ärende.

Övriga upplysningar

Bergmästarens beslut enligt 3 kap. 7 § minerallagen innebär inte något undantag från bestämmelser i annan lagstiftning. Det åligger sökanden att se till att de provningar som fordras kommer till stånd innan undersökningsarbetet påbörjas.

Den som planerar att utföra undersökningsarbeten måste göra en arbetsplan för arbetet. Innan arbetet inleds ska de markägare och nyttjanderättshavare (sakägare) som är direkt berörda delges arbetsplanen. De har sedan tre veckor på sig att framföra eventuella invändningar. Om invändningar framförs måste den som vill utföra undersökningarna antingen komma överens med sakägaren eller begära att bergmästaren fastställer arbetsplanen. I annat fall blir inte arbetsplanen gällande. I ett fastställelseärende prövar bergmästaren frågan sedan alla berörda parter fått komma till tals. I de flesta fall berörs bara mindre delar av marken inom ett undersökningstillstånd av undersökningsarbetet.

Om området berör renskötselrätt ska arbetsplanen delges den sameby som innehavarna tillhör.

Delgivning av beslutet

Bergmästaren beslutar att innehavare av berörda bostadsbyggnader, specialenheter och industriella anläggningar ska delges detta beslut genom kungörelsedelgivning i tidningarna NSD och Norrbottens-Kuriren samt i Post- och Inrikes Tidningar.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos länsstyrelsen i Norrbottens län, se bilaga.

De som deltagit i beslutet

Detta beslut har fattats av bergmästare Åsa Persson, efter föredragning av Ida Eriksson.

Åsa Persson

Ida Eriksson

Bilagor:

Karta över arbetsområdet

Överklagandehänvisning

Övrigt:

Kopia av bergmästarens beslut sänds till Kiruna kommun, Sametinget och Trafikverket.

Ink 2020-03-24

Dnr BS

Kurravaara 604

Bilaga 1

Teckenförklaring

Arbetsplaneområde_Alla_tillstå

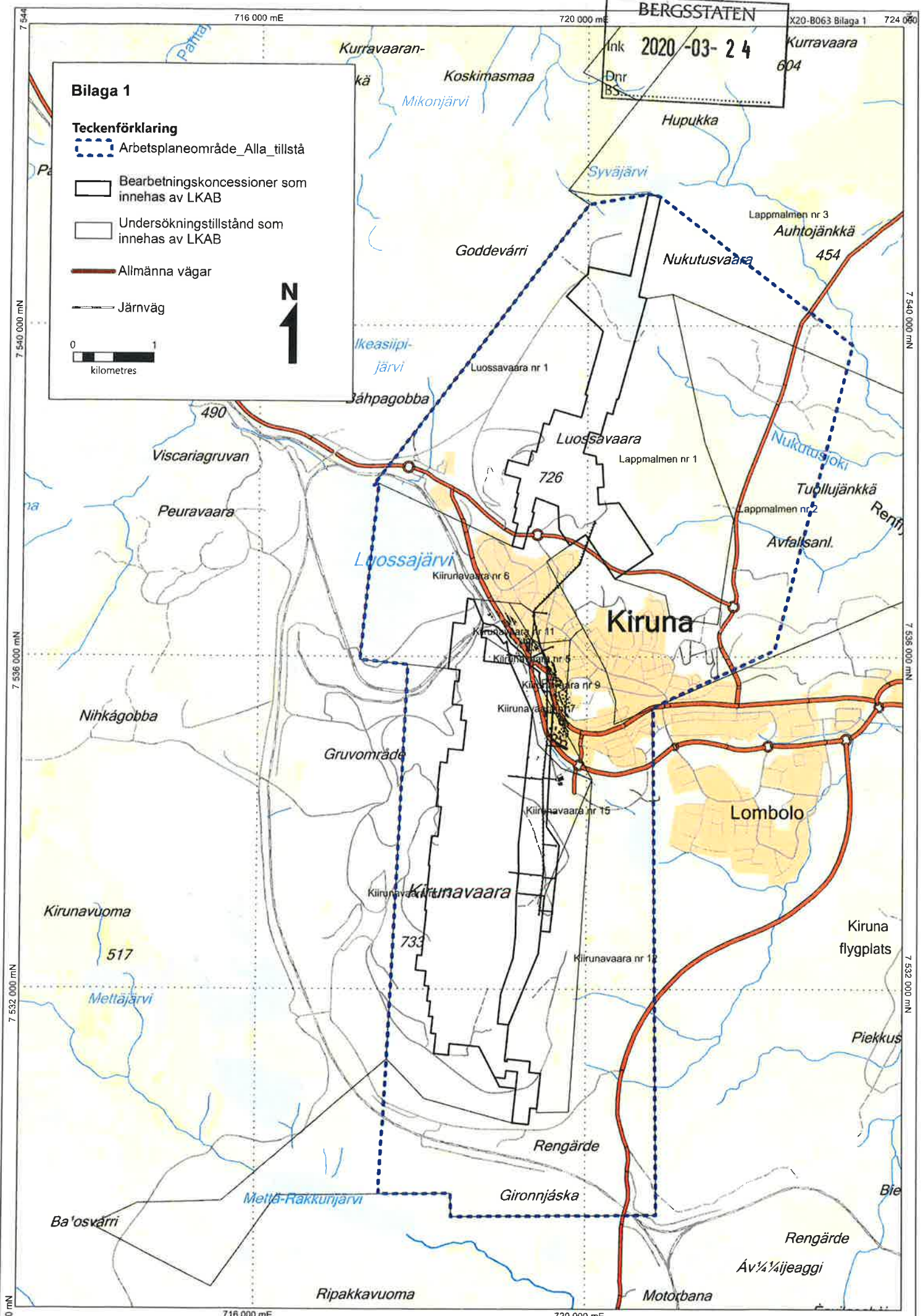
Bearbetningskoncessioner som innehas av LKAB

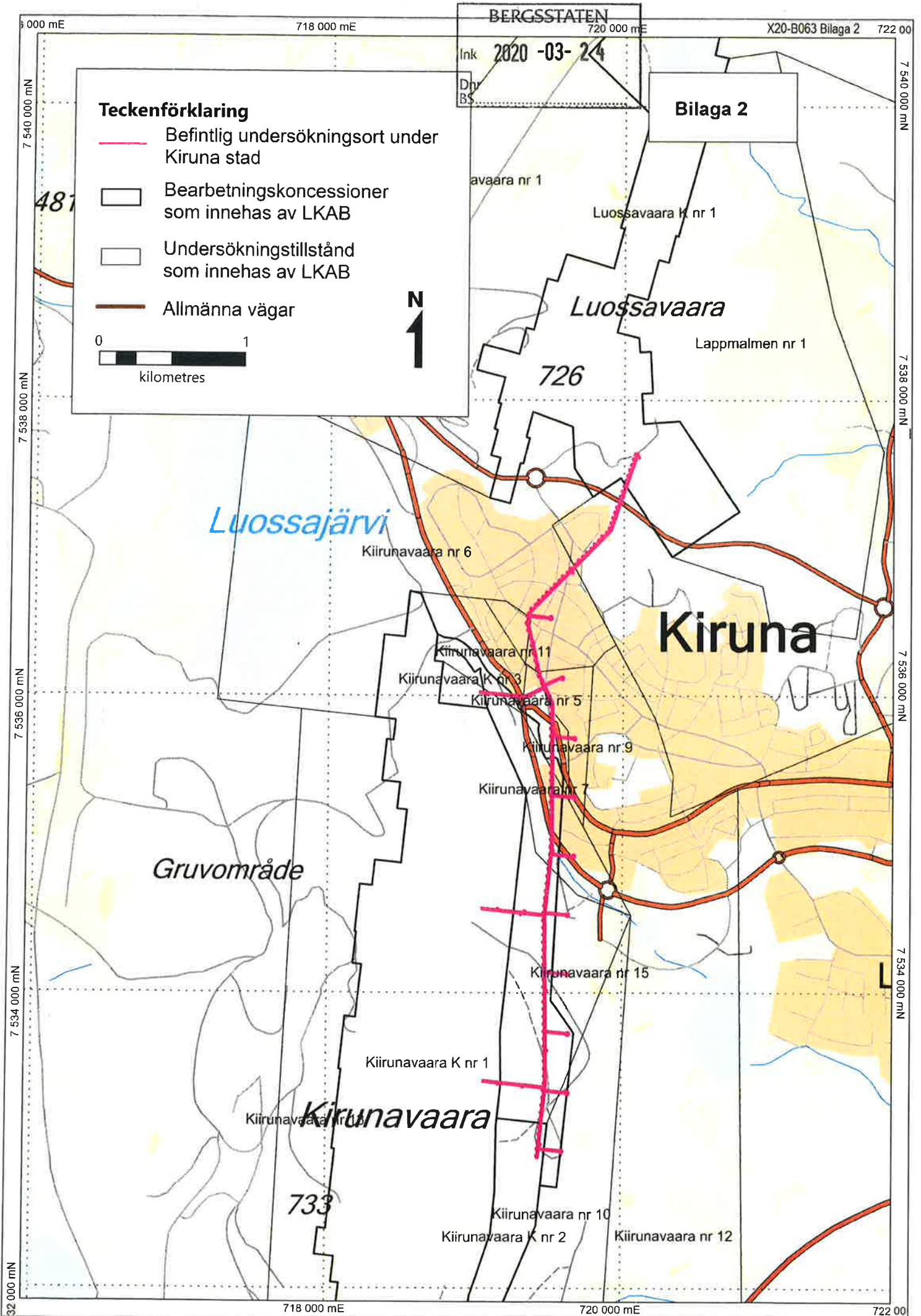
Undersökningstillstånd som innehas av LKAB

Allmänna vägar

Järnväg

0 1 kilometres

BERGSSTATEN

Hur man överklagar

Om ni vill överklaga bergmästarens beslut ska ni skriva till **länsstyrelsen Norrbotten**.

Överklagandet ska vara skriftligt och ställas till länsstyrelsen Norrbotten **men skickas till Bergsstaten, Varvgatan 41, 972 32 Luleå** eller mineinspect@bergsstaten.se

I överklagandet ska ni ange:

- Vilket beslut som ni överklagar, ange beslutets diarienummer.
- Varför ni anser att beslutet ska ändras och vilken ändring ni vill ha.
- Ni ska ange ert namn, telefonnummer, postadress och e-postadress.
- Om ni anlitar ombud ska ombudets namn, telefonnummer, postadress och e-postadress anges.

Ert överklagande ska ha kommit in till Bergsstaten **senast den 27 december 2021**.

Om ni behöver upplysningar om hur man överklagar kan ni vända er till Bergsstaten, via epost mineinspect@bergsstaten.se eller telefon 0920-23 79 00.

